

İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı Kampanya Afişleri Üzerine İnceleme

Elif AKTAŞ*, Ferit Arda ARICA**

Öz

Cinsel sömürü, insan ticaretinin önemli bir boyutunu meydana getirmektedir. Her yıl çok sayıda insan ticareti mağduru, cinsel sömürüye maruz kalmakta ve seks işçisi olarak çalıştırılmaya zorlanmaktadır. Mağdurlar kimi zaman kaçak yollardan girdikleri ülkelere atılmakla tehdit edilerek kimi zaman da şiddet yoluyla seks işçisi olarak çalıştırılmaktadır. Bu aşamada ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından cinsel sömürünün önlenmesine yönelik kampanyalar hazırlanarak cinsel sömürüye karşı duyarlılık oluşturulması amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında insan ticaretinde cinsel sömürüyü konu alan kampanyalarda verilmek istenen mesajların açıklanması, cinsel sömürü mağdurlarının ne şekilde sunulduğunun ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu amaçla uluslararası alanda hazırlanan kampanyalar içerisinde amaçlı örneklem metodu kullanılarak belirlenen, son yıllarda ön plana çıkan 6 kampanya afişi nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak ele alınmıştır. Çalışmada kampanya afişleri Fransız dilbilimci Roland Barthes'ın göstergebilim anlayışı ışığında analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular bağlamında kampanyalarda, hüznün duygusu ön plana çıkarılarak cinsel sömürü mağdurlarının sunulduğu ve cinsel sömürünün sonlanması için kitlelerin yetkililer ile işbirliği içerisinde girmesinin teşvik edilmeye çalışıldığı ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan ticareti, Cinsel Sömürü, Sömürü, Kampanya, Afiş

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, elifaktasiletisim@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1824-297

** Öğr. Gör., İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul Gelişim Meslek Yüksekokulu, Görsel, İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü, faarica@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1254-4537

The Sexual Exploitation Dimension of The Human Trafficking: The Examination on The Posters of Campaigns Against The Sexual Exploitation

Elif AKTAŞ*, Ferit Arda ARICA**

Abstract

Sexual exploitation constitutes an important dimension of human trafficking. Many victims of human trafficking are subjected to sexual exploitation and forced to work as sex workers every year. At this stage, it is aimed to raise awareness against sexual exploitation and to prevent sexual exploitation, preparing campaigns by national and international organizations. Within the scope of this study, it is aimed to explain the messages that are intended to be given and to reveal how victims of sexual exploitation are presented in campaigns about sexual exploitation in human trafficking. For this purpose, six campaign posters which were determined by using the purposive sampling method among the campaigns prepared in the international field were analyzed by using semiotic analysis method which is one of the qualitative research methods. The posters of the campaign were examined in the light of French linguist Roland Barthes' semiotics understanding. In the context of the findings, it was found that victims of sexual exploitation were presented with the sense of sadness and attempts were made to encourage the masses to cooperate with the authorities to terminate sexual exploitation.

Keywords: Human Trafficking, Sexual Exploitation, Exploitation, Campaign, Poster

* Graduate Student, Ankara Hacı Bayram Veli University, Institute of Social Sciences, Department of Public Relations and Publicity, elifaktasiletisim@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1824-297

** Lecturer, İstanbul Gelişim University, İstanbul Gelişim Vocational School, Department of Audio-Visual Techniques and Media Production, faarica@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1254-4537

Giriş

İnsan ticaretinin yol açtığı önemli problemlerden birini cinsel sömürü oluşturmaktadır. Ülkelerinden daha iyi bir yaşam elde etmek için ayrılan kadınlar, kimi zaman insan kaçakçılarının elinde cinsel istismara maruz bırakılabilmektedir. İnsan tacirlerinin elinde cinsel sömürüye maruz kalan kadınlar, para karşılığında fuhşa zorlanabilmektedir. Bu aşamada, insan ticareti mağdurları insan kaçakçısı tehdidi altında cinsel sömürüye maruz kalmaya devam etmektedir. Diğer yandan mağdurlar, ülkelerinde bulunan ailelerine maddi olarak yardımda bulunmak için de cinsel sömürünün sürmesine izin verebilmektedir. İnsan kaçakçılığının yol açtığı cinsel sömürünün önüne geçebilmek için yasalar yoluyla yaptırımlar getirilmektedir. Ayrıca ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından hazırlanan kampanyalar ile cinsel sömürüye yönelik uluslararası alanda duyarlılık oluşturulması ve kitlelerin cinsel sömürüye karşı harekete geçmesi amaçlanmaktadır. Cinsel sömürüyü konu alan kampanyalar kimi zaman doğrudan resmi kurumlar tarafından kimi zaman da sivil toplum kuruluşları tarafından hazırlanabilmektedir. Hazırlanan kampanyalarda farklı başlıklar altında cinsel sömürünün yol açtığı zararların ortaya konulması ve bu yolla cinsel sömürünün önüne geçilebilmesi için bireylerin desteğinin alınması amaçlanmaktadır.

Cinsel sömürüyle ilgili uluslararası literatürde pek çok farklı konu ve içerikte çalışmanın olduğu görülmektedir. Gerçekleştirilen çalışmaların derleme çalışmalar olduğu ve genel olarak çocukların cinsel sömürüsüne odaklandığı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 1. Uluslararası Alanda Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismar Alanında Yapılan Akademik Çalışmalar

Yazar/lar	Çalışmanın Konusu	Çalışmanın Yöntemi	Çalışmanın Sonucu
Shouvlın (1981)	Çocukların cinsel sömürüsünün önlenmesini	Derleme Çalışma	Çocukların cinsel sömürü sorununun ciddiyetinin ve aciliyetinin ön plana çıkarılması
Russell (1984)	Tecavüz, çocuk cinsel istismarı ve işyerinde taciz boyutunda cinsel sömürüyü	İçerik Analizi	Tecavüz mağduriyeti yaşayanların önemli bir kısmı 15-24 yaş arası

*İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı
Kampanya Afışleri Üzerine İnceleme*

Ennew (1986)	Çocukların cinsel sömürüsünü	Derleme Çalışma	cinsel sömürü, daha geniş sosyal bağlamda incelenmesi gerektiği
Lloyd (1991)	Şiddet açısından cinsel sömürüyü	Derleme Çalışma	Eğitim ön plana çıkarılması
Jeffreys (1999)	Seks turizmi boyutunda küreselleşen cinsel sömürüyü	Derleme Çalışma	İnsan haklarının ihlali olarak sorgulanması
Hughes (2000)	İnternet ve seks endüstrisinde küresel cinsel sömürü ortaklarını	Derleme Çalışma	Küresel seks endüstrisinin internetteki genişlemesi, mağdurlara verilen zararı arttırdı
Mikhaıl (2002)	Çocuk evliliği ve çocuk fuhşu olarak cinsel sömürüyü	Derleme Çalışma	Yoksulluk, çocukların cinsel sömürüye karşı savunmasızlıklarına en büyük katkı sağlayan faktördür.
Hughes (2002a)	Kadın ve çocukların cinsel sömürüsünde yeni iletişim ve bilgi teknolojilerinin kullanımını	Derleme Çalışma	Kadın ve çocukların cinsel sömürüsünde internet kullanılmakta
Hughes (2002b)	Rusya Federasyonu'nda cinsel sömürü ticaretini	Derleme Çalışma	Göç dalgası cinsel sömürünün oluşmasında etkilidir
Long (2004)	Cinsel sömürü için kadın ticaretine antropolojik bakış açılarını	Derleme Çalışma	İnsan ticareti içerisinde cinsel istismar dünya çapında bir fenomen olmakta
Chase ve Statham (2005)	İngiltere'deki çocukların ve gençlerin ticari ve cinsel sömürüsünü	Görüşme Tekniği	Eğitim ve bilinçlendirme konusunda daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir
Lehti ve Aromaa (2006),	Cinsel sömürü boyutunda insan kaçakçılığını	Derleme Çalışma	Hem bölgesel hem de uluslararası olarak etkin polis ve istihbarat işbirliğini gerektirmekte
Miller vd. (2007)	Göç ve kadın sağlığı açısından cinsel sömürüyü;	Vaka Raporu	Sağlık çalışanlarına insan ticareti konusunda eğitim ve öğretim yapılması gerekmektedir
Askola (2007)	Avrupa Birliğinde kadın tacirliğine cinsel sömürü için yasal tepkileri	Derleme Çalışma	İnsan ticaretinde cinsel sömürü, yasal konu olmakta
Joffres vd. (2008)	Cinsel kölelik açısından Hindistan'da ticari cinsel sömürüyü	Derleme Çalışma	İnsan ticareti mağdurlarının rehabilitasyonu ve yeniden bütünleştirilmesi gerekmektedir

Türkiye'de cinsel sömürü ve cinsel istismar alanında yapılan çalışmaların sınırlı bir oranının insan ticareti özelinde incelendiği ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan insan ticareti boyutunda cinsel sömürüyü ele alan kampanyaları inceleyen herhangi bir akademik çalışmaya rastlanmamaktadır. Türkiye'de konuyla ilgili yapılan çalışmaların daha çok çocuk cinsel sömürüsüne yönelik gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2. Türkiye’de Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismar Alanında Yapılan Akademik Çalışmalar

Yazar/lar	Çalışmanın Başlığı	Çalışmanın Yöntemi	Çalışmanın Sonucu
Ayral (1998)	Çocukların Cinsel İstismarı Suçu ve Bu Suçla Mücadele	Derleme Çalışma	Ulusal ve uluslararası iş birliği ve kurumlar arası koordinasyonun gerekliliği
Yücel ve Ögel (2008)	Çocuklara Yönelik Cinsel Sömürü ve Biçimleri	Derleme Çalışma	Cinsel sömürüye yönelik toplumsal farkındalığın oluşturulması
Aktepe (2009)	Çocukluk Çağı Cinsel İstismarı	Derleme Çalışma	Toplumda risk altındaki bireylerin bakım ve korunmasında yetersizlik olması
Öztop ve Özcan (2010)	İstismar Vakalarının Sosyodemografik ve Klinik Özelliklerinin Değerlendirilmesi	İçerik Analizi	İstismara uğrayan çocuk ve ergenlerin yakından ve uzun süreli takip edilmesi
Dinler (2010)	Cinsel Sömürü Amaçlı İnsan Ticareti Suçunun Yöntemi ve Mağdurları (Isparta Örneği)	Metin İncelemesi (Arşiv Taraması) ve Görüşme	Cinsel sömürde toplumsal, ekonomik ve siyasal problemlerin birlikte ele alınması
Göker vd. (2010)	Cinsel İstismar Mağduru Olan Çocukların Başvuru Şekilleri, Klinik ve Sosyodemografik Özellikleri	İçerik Analizi	Psikiyatrik belirtilerin ve annelerin farkındalığının çocuklarda cinsel istismarın açıklanmasını etkileyebilmesi
Kır (2013)	Çocuklara Yönelik Cinsel Taciz ve İstismara Karşı Önleyici Eğitim Çalışmaları	Derleme Çalışma	Cinsel sömürüye karşı önleyici eğitimler verilmesinin gerekliliği

Cinsel sömürüyü konu alan literatür kapsamlı bir şekilde incelendiğinde, cinsel sömürüye karşı hazırlanan kampanyaları ele alan herhangi bir akademik çalışmaya rastlanılmamıştır. Diğer yandan cinsel sömürüye karşı hazırlanan kampanyaların etki düzeylerini ortaya koyan herhangi bir akademik çalışma da literatürde bulunamamıştır. Bu açıdan cinsel sömürüyü konu alan kampanyalarla ilgili akademik literatürde önemli bir boşluğun olduğu gözlemlenmektedir. Çalışmada, insan ticareti boyutunda cinsel sömürüyü konu alan kampanyalarda verilen mesajların, cinsel sömürü mağdurlarının sunumunda ve kampanyalarda inşa edilen mitlerin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında “Ulusal ve ulusla-

rarası kuruluşlar tarafından hazırlanan kampanyalarda cinsel sömürünün önlenmesine yönelik hangi mesajlar verilmektedir?” sorusunun cevaplandırılmasına çalışılmıştır.

Cinsel sömürüyü konu alan tüm kampanyalar çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Buna karşın tüm kampanyalara ulaşmanın güçlüğünden dolayı çalışmada örneklem kullanılmıştır. Çalışma kapsamında, kampanyalar içerisinde evreni en iyi yansıtacağı düşünülen 6 kampanya amaçlı örneklem metodu kullanılarak seçilmiş ve çalışma kapsamında analiz edilmiştir. Çalışmada örneklem olarak belirlenen kampanyaların göstergebilimsel analize tabi tutulabilecek türde olmasına, doğrudan cinsel sömürüyü konu almalarına ve verilen mesajların evrensel nitelik taşımasına dikkat edilmiştir.

Çalışmada elde edilecek bulgular ışığında ulusal ve uluslararası kuruluşların cinsel sömürünün önlenmesine yönelik ne gibi bir rol oynadıklarının açıklanması hedeflenmiştir. Ayrıca çalışma, cinsel sömürünün olumsuz yanlarının kampanyalar özelinde nasıl sunulduğunun açıklaması bakımından da önem taşımaktadır.

1. İstismar Türleri

İstismar türleri fiziksel, cinsel ve psikolojik olmak üzere üç ana başlık altında toplanmaktadır.

1.1. Fiziksel istismar

Fiziksel istismar, bir kişinin başka bir kişi veya kişiler tarafından fiziksel olarak darp edilmesi ve zarar görmesini ifade etmektedir. Fiziksel istismara maruz kalan bireyden arzu edilen bir eylemi yapması istenmektedir. Özellikle, bireylerin iradeleri dışında gelişen durumlarda, bir davranışın yapılmaya zorlanması sürecinde fiziksel istismar söz konusu olabilmektedir. Diğer yandan bireyin herhangi bir eylemi sürekli olarak yapmasını sağlamak için korku ve baskı oluşturmak amacıyla da fiziksel istismar ortaya çıkabilmektedir. Fiziksel istismar sonucunda bireyde belirli yaralanmalar meydana gelebilmekte ve birey acı çekebilmektedir. Kimi zaman fiziksel istismar, bireyin sağlığı üzerinde kalıcı hasarlara yol açabilmekte ve hatta bireyin hayatını kaybetmesine neden olabilmektedir. Çocuklar, fiziksel

istismar sürecinde özellikle mağdur olabilmektedir. Bu aşamada çocuklar, ailelerinin istemediği bir davranışı gerçekleştirdiği veya istediği bir davranışı gerçekleştirmediği için fiziksel istismara uğrayabilmektedir. Özellikle çocuk işçiler üzerinde etki kurmak ve onları istenilen şekilde yönlendirmek için şiddete başvurulabilmektedir. Çocuğun, yetişkin bir bireye göre fiziksel olarak karşılık veremeyeceği düşüncesi, çocukların fiziksel istismara uğramasına neden olabilmektedir. Bu aşamada çocuklar özgürlüklerini kaybedebilmekte ve doğrudan fiziksel istismara uğradıkları kişilerin direktifleri doğrultusunda yaşamlarını sürdürebilmektedir. Çocukluk çağı fiziksel istismarı, çocukluk ve ergenlikte tezahür etmekte ve yetişkinlikte de devam edebilmektedir (Diaz vd., 2017, s. 726). Fiziksel istismar sonucunda bireyde kişilik bozukluğu ve yüksek oranda stres gibi olumsuz etkiler meydana gelebilmektedir.

1. 2. Psikolojik istismar

Psikolojik istismar, bireyin ruh sağlığı üzerinde bir kişi veya kişiler tarafından meydana getirilen bozulmaları ifade etmektedir. Kişi psikolojik istismar sonucu travma yaşayabilmekte ve bu travma sosyal hayatını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Birey psikolojik istismar sonucunda yoğun stres yaşayabilmektedir. Stres sonucunda birey; nerede, nasıl hareket edeceği ile ilgili tereddütlere düşebilmekte ve bireyin sosyal hayatında davranış bozuklukları meydana gelebilmektedir. Bireyin fiziksel ve/veya cinsel istismara uğraması sonucunda da psikolojik istismar oluşabilmektedir. Bu açıdan her üç kavram da birbirleri ile ilişkili olarak ortaya çıkabilmektedir. Bireyin bir eylemi gerçekleştirme konusunda baskıya maruz kalması, birey üzerinde psikolojik istismarın oluşmasına yol açabilmektedir. Sözlü veya sözsüz eylemlerle zihinsel sıkıntılar meydana gelebilmektedir (Liu vd., 2017, s. 897). Psikolojik istismar sonucunda birey üzerinde aşırı heyecan, korku, çekingenlik ve karar alamama gibi olumsuzluklar oluşabilmektedir.

1. 3. Cinsel istismar

Cinsel istismar, bireyin iradesi dışında cinsel sömürüye maruz kalmasını ifade etmektedir. Bu aşamada kişi, birisi veya birileri tarafından zorla alıkonulup cinsel istismara maruz kalabilmektedir. Özellikle çocuklar üzerinde cinsel sömürü vakalarına sıkça rastlanabilmektedir. Nitekim

çocuk gelin olarak ailelerinin rızasıyla veya zorla evlendirilen çocuklar, evlendiği kişiler tarafından iradelerinin dışında sıkça cinsel istismara uğrayabilmektedir. Bu aşamada çocukların yasal haklarını savunacak yeterlilikte olamayacakları ve yetişkin bir bireye göre daha kolay kontrol altında tutulabilecekleri düşüncesi, çocukların cinsel istismarla karşılaşma olasılığını artırmaktadır. Bunun dışında cinsel istismar özellikle insan ticaretinde bireyin iradesi dışında, para karşılığında fuhşa zorlanmasıyla meydana gelebilmektedir. İnsan ticareti ile fuhuş ve cinsel istismar kelimeleri iç içe geçen kavramlar olabilmektedir. Bu aşamada cinsiyete dayalı şiddet, ekonomik ve sosyal eşitsizlikler gibi güvenlik açıkları cinsel istismar riskini şekillendirebilmektedir (Rocha-Jimenez, 2018, s. 5).

2. İnsan Ticareti Bağlamında Cinsel Sömürü

İnsan ticareti, bireylerin baskı ve zorlama altında belirli kişi veya kişilerce emek ve cinsel sömürüye maruz bırakılmasını ifade etmektedir. İnsan ticareti boyutunda insanlar özgürlüklerini kaybetmekte ve belirli kişilerin kontrolünde hareket etmeye başlamaktadır. Ulusal ve uluslararası organize bir suç olarak kabul edilen insan ticareti (Erdal, 2008, s. 79); bireylerin hürriyetini ellerinden alabilmekte, fiziksel ve psikolojik zararlara yol açabilmekte, baskı ve tehdit ile ortaya çıkabilmektedir. İnsan ticareti, organ-doku ticareti, emek sömürüsü, seks işçiliği, çocuk istismarı, çocuk evliliği gibi konuları bünyesinde barındırmaktadır. İnsan ticaretinin bu türlerinde, bireyin özgürlüklerinin kısıtlanması ve isteklerinin dışında belirli eylemlerde bulunması istenebilmektedir.

İnsan ticaretinin gerçekleşmesinin altında pek çok neden bulunmaktadır. Buna karşılık, ekonomik nedenler insan ticaretinin küresel bir boyut kazanmasında önemli rol oynamaktadır. Özellikle insan kaçakçılarının insan ticareti yoluyla yüksek kazançlar elde etmesi, insan ticaretinin sistemli bir şekilde işleyen uluslararası bir suça dönüşmesine yol açmaktadır. Diğer yandan insan ticareti insan kaçakçılarına büyük maddi kazançlar sağlamasına karşın insan tacirleri mağdurları fiziksel ve psikolojik anlamda yıkıma uğrayabilmektedir (Akgün, 2016, s. 157).

Uluslararası alanda yaşanan göç dalgaları insan ticaretinin güçlenmesinin en önemli nedenlerini oluşturmaktadır. İnsanların buldukları ül-

kelerde ekonomik, sosyal, kültürel veya siyasal nedenlerden dolayı başka ülkelere göç etmek zorunda kalması, insan ticaretine maruz kalmasına yol açabilmektedir. Nitekim insan ticareti güç dengesizliği, ucuz emek istemi yoksulluk gibi sosyal ve ekonomik nedenlerden beslenmektedir (Öztürk ve Ardor, 2007, s. 79). İnsanlar iyi bir işte çalışmak, daya iyi bir yaşam standardına kavuşmak veya maruz kaldıkları siyasal baskıları sonlandırmak için göç edebilmektedir. Bu aşamada insanlar ülkelerinden ayrılmanın en kolay yolu olarak insan kaçakçılarını görebilmekte ve onların yönlendirmesi altında hareket edebilmektedir.

Dünya genelinde 40 milyonun üzerinde insan ticareti mağduru olduğu tahmin edilmektedir (NTV, 2019). Diğer yandan Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (United Nations Office on Drugs and Crime, UNODC) verilerine göre; uluslararası alanda insan ticaretinin kapsamına bakıldığında insan ticareti mağdurlarının %78'sinin kadın, %32'sinin ise erkeklerden oluştuğu ortaya çıkmaktadır (UNODC, 2018, s. 25). Ayrıca dünya genelinde insan ticaretinde genel olarak zorla çalıştırma ve cinsel istismarın ön planda olduğu görülmektedir (UNODC, 2018, s. 27). Özellikle insan ticaretinin cinsel sömürü boyutu uluslararası alanda önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

İnsan ticareti, eski dönemlerdeki köleliğin yeni bir terimi olarak ortaya çıkmaktadır (Coonan ve Thompson, 2005, s. 43). İnsan ticareti boyutunda ele alındığında cinsel sömürü, bireylerin insan kaçakçılarına bağımlı duruma gelmesi ve insan kaçakçılarının müşterilerine zorla veya tehditle cinsel hizmet vermelerini ifade etmektedir. İnsan kaçakçıları, insan ticareti mağdurlarından cinsel yönden faydalanabilmek için ilk olarak onları kendilerine bağımlı hale getirmektedir. Bu amaçla insan tacirleri tarafından bireyler kaçak olarak buldukları ülkelerden sınır dışı olmakla tehdit edilmekte veya şiddet yoluyla istedikleri şekilde hareket etmeleri sağlanmaktadır. Bu aşamada insan kaçakçılarının mağdurlar tarafından yetkililere bildirilmemesi, cinsel sömürünün uzun süreli devam etmesine yol açabilmektedir. İnsan kaçakçılığı sorununda öncelikle cinsel istismar için ticareti yapılan kadın ve çocuklara odaklanılmaktadır (Alvarez ve Alessi, 2012, s. 142).

*İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı
Kampanya Afişleri Üzerine İnceleme*

1990'lı yıllarda Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla ulus ötesi seks ticareti önemli bir yükseliş yaşamıştır (Mameli, 2002, s. 67). Seks ticaretinin gelişmesinde ve insanların mağdur edilmesinde pek çok farklı kıstas bulunabilmektedir. İnsanlar, daha iyi yaşam şartlarına kavuşabilmek amacıyla buldukları ülkelerden başka ülkelere geçmek isteyebilmektedir. Buna karşın kimi zaman maddi imkânsızlıklar kimi zaman da yasal prosedürler insanların yaşamayı planladıkları ülkelere geçmesini engelleyebilmektedir. Bu aşamada yurt dışına çıkmada ve çalışma izni elde etmede sorun yaşayan kişilerin yolu bir şekilde insan kaçakçıları ile kesişmektedir. İnsan kaçakçıları, bireylere daha iyi bir yaşama ve yüksek ücretli bir işe kavuşturacaklarını iddia edebilmekte ve bireyleri kendileri ile birlikte yurt dışına çıkması konusunda ikna edebilmektedir. İnsan kaçakçıları bireylerin güvenini kazanabilmek için pek çok farklı yöntem ve taktiğe başvurabilmektedir. Bireyler yurt dışına çıktıklarında beklentilerinin aksine olumsuz yaşam koşulları ve ağır çalışma şartları ile karşı karşıya kalabilmektedir. Yurt dışına insan kaçakçıları aracılığıyla gelen bireyler, ülkelere geri dönmek istediklerinde tehdit ve baskı ile karşılaşabilmektedir. Tüm bu süreçte insan kaçakçıları bireyler üzerinde tamamen tahakküm kurabilmekte ve onları seks işçileri olarak çalıştırabilmektedir. Seks işçiliği, uluslararası seks ticaretinin oluşmasına yol açmaktadır (Bertone, 1999, s. 4). Seks işçisi olarak çalıştırılmaya zorlanan bireylerin tüm hakları ellerinden alınabilmekte ve tamamen insan kaçakçılarının denetiminde hareket edebilmektedir. Bu aşamada insan ticareti mağdurları, gerek yurt dışına çıkarılma korkusu gerekse insan tacirlerinin tehditlerinden dolayı yetkililer ile temas kurmaktan çekinebilmektedir.

İnsan kaçakçıları, insan ticareti mağdurlarının pasaportlarına ve diğer resmî belgelerine el koyabilmektedir. Kaçakçılar, tehdit ve baskının yanında uyuşturucu, para ve duygusal yönden mağdurları kendilerine bağımlı hale getirebilmektedir. Bireylerin cinsel sömürüsü ise dünya genelinde yaşanan bir olgu olarak belirlemektedir (Sabella, 2011, s. 28).

İnsan kaçakçıları barlarda, kafelerde, eğlence merkezlerinde veya alışveriş merkezlerinde hedefledikleri kişilere ulaşabilmektedir. Diğer yandan son yıllarda kaçakçılar, hedeflerine sosyal medya platformları üzerinden de ulaşmaya başlamıştır (Dixon Jr, 2013, s. 36). Kendilerini farklı

kimliklerde tanıtabilen kaçakçılar, sosyal medya üzerinden oluşturdukları güvenle zaman içerisinde kurbanlarına ulaşabilmekte ve onların istedikleri yönde hareket etmesini sağlayabilmektedir.

İnsan ticaretinde cinsel sömürünün en yoğun olarak yaşandığı durumların başında zorla evlilik gelmektedir. İnsan kaçakçıları, kurbanlarını para karşılığında rızası dışında başka bireylere satabilmektedir. Bu süreçte mağdur zorla evlendirildiği kişi tarafından cinsel sömürüye maruz kalabilmektedir. Modern kölelik olarak nitelendirilen zorla evliliklerde birey korku, tehdit ve çaresizlik gibi etmenlerden dolayı yetkililere başvurmadan kaçınabilmektedir. Cinsel sömürü, kadınların cinsel köleliği olarak addedilebilmektedir (Kempadoo, 2015, s. 8). Zorla evlilikte bireyin insan kaçakçılarından ve kendiyile zorla evlendirilen kişiden şikâyetçi olmaktan çekinmesi, yetkililerin cinsel sömürünün önüne geçmesinde önemli bir engel olmaktadır. İnsan ticaretinde cinsel sömürü her zaman insan kaçakçılarının baskı ve tehditleri ile gerçekleşmemektedir. Özellikle insan ticareti sonucunda evsiz duruma düşen mağdurlar, temel ihtiyaçlarını giderebilmek adına seks işçiliğini seçebilmektedir.

İstismara uğrayanların önemli bir bölümünü ise çocuklar oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün 2017 yılı verilerine göre dünya genelinde bir milyardan üstünde çocuk fiziksel, psikolojik veya cinsel istismara maruz kalmaktadır (PBC, 2019). Son yıllarda iç savaş ve çatışmalar nedeniyle yaşanan göçler sonucunda çocukların mülteci durumuna düşmesi nedeniyle dünya genelinde pek çok çocuğun fiziksel, psikolojik ve cinsel istismara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Özellikle mülteci durumdaki çocuklar için cinsel istismar önemli bir konu olarak ön plana çıkmaktadır. Ülkesinde ve ailesinin yanında bulunan bir çocuğa oranla farklı bir ülkede ailesinden uzakta olan bir çocuğun cinsel istismara uğrama olasılığının daha yüksek olabileceği söylenebilmektedir. Mülteci çocukların buldukları ülkelerde yasal kayıtlarının olmaması cinsel sömürüye karşı temel hak ve özgürlüklerini arama konusunda zorluk yaşamalarına yol açabilmektedir. Ayrıca göç sonrası dönemler geride kalan ailelerin sağlık, refah ve aile yapılarını da etkilemektedir (Siriwardhana vd. 2015, s. 885). Diğer yandan mülteci çocukların buldukları ülkenin dilini konuşamaması da bir diğer önemli problem olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü bu süreçte yaşadığı ülkenin dilini bilmeyen çocuk, maruz kaldığı

cinsel sömürüyü yetkililere bildirme konusunda ciddi sıkıntılar yaşayabilmektedir.

3. Cinsel Sömürüye Karşı Yürütülen Kampanyalar

Günümüzde insan ticaretinin yol açtığı cinsel sömürünün ortadan kaldırılması için ulusal ve uluslararası alanda pek çok resmî örgüt çalışmalarında bulunmaktadır (Friesendorf, 2007, s. 379; O'Brien, 2016, s. 205). Bu aşamada ilk olarak cinsel sömürünün kanunlarda önemli bir suç olarak nitelendirilmesine çalışılmaktadır. Özellikle çocuk yaşlarda cinsel sömürüye yönelik suçlara ağır yaptırımlar getirilmektedir.

Resmî kurumların yanında sivil toplum örgütleri (STK) de dünya genelinde cinsel sömürünün sonlanabilmesi için yoğun bir şekilde faaliyet yürütmektedir (McDonald, 2014, s. 125). Özellikle ulusal ve uluslararası faaliyet gösteren pek çok STK Latin Amerika, Asya ve Afrika'da gelişmekte olan ülkelerdeki insan kaçakçılığı yoluyla meydana gelen cinsel sömürü ile mücadele etmektedir. STK'ler, kimi zaman resmî kurumlar ile koordineli olarak kimi zaman da resmî kurumlardan bağımsız olarak dünya genelinde cinsel sömürüye karşı farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir. Bu aşamada insanları cinsel istismara karşı harekete geçirmeyi amaçlayan kampanyalar yürütmektedir.

Pek çok örgütün kampanyalarında genel olarak cinsel sömürü mağdurlarının başına gelen olumsuzluklar üzerinde duyarlılık oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu aşamada örgütler, kadın ticaretine dikkat çekmektedir (Bernstein, 2010, s. 45). Bu yolla kitlelerin cinsel sömürü mağdurlarına yönelik daha bilinçli hareket etmesinin sağlanması hedeflenmektedir. Diğer yandan STK'ler, cinsel sömürüye neden olan insan kaçakçılarını, onlara yardım edenlere ve cinsel sömürüye yol açan kişilere yönelik olarak yasal ve toplumsal baskı oluşturan kampanyalara yönelmektedir. STK'lerin kampanyalarında cinsel sömürünün uluslararası alanda büyük bir suç olduğuna ve yasal olarak ağır şekilde cezalandırıldığına vurgu yapılmaktadır. Bu yolla cinsel sömürünün yaygınlık kazanmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

STK'lerin kampanyalarında kitlelerin cinsel sömürüye karşı daha duyarlı olması amaçlanmakta ve bu şekilde kitlelerin herhangi bir cinsel

sömürü olayı ile karşılaştıklarında doğrudan yetkililer ile temas kurması teşvik edilmektedir. Kampanyalarda, cinsel sömürü mağdurlarının insan kaçakçılarının esaretinden kurtarıldıktan sonra rehabilitasyon merkezlerinde topluma tekrar adapte olabildikleri aktarılmaktadır. STK'lerin kampanyaları kapsamında cinsel sömürü mağdurları başlarından geçen olumsuzlukları anlatma şansı elde edebilmektedir. Diğer yandan kampanyalar yoluyla cinsel sömürü mağdurlarının yaşadıkları basında yer bulabilmekte ve kamuoyunda cinsel sömürünün gündem olması sağlanabilmektedir. STK'lerin kampanyaları özellikle hükümetlerin cinsel sömürüyle mücadele etmekte zorlandığı alanlarda etkili olabilmektedir. Kampanyalar bu süreçte insan ticaretinin temelini oluşturan yasa dışı göçlere yönelik mesajlar da verebilmektedir (Nieuwenhuys ve Pécoud, 2007, s. 1674). Bu yolla kampanyalarda insanların en baştan yasa dışı göçe yeltenmelerini önlemek ve insan kaçakçılarının eline düşmelerinin önüne geçmek amaçlanabilmektedir.

STK'ler kampanyalarını geleneksel medya araçları olarak adlandırılan gazete, radyo, televizyon gibi kitle iletişim araçları yoluyla sürdürmenin yanında yeni medya olarak nitelendirilen sosyal medya platformları üzerinden de yürütebilmektedir. Sosyal medya pek çok örgüt için önemli bir iletişim aracı haline gelmiştir (Kaplan ve Haenlein, 2010, s. 59). Sosyal medyanın ucuz maliyeti, geniş kitlelere seslenebilmesi ve hızla güncellenme gibi özellikleri, örgütler için sosyal medyayı önemli bir araç haline getirmektedir. Diğer yandan sosyal medyanın kullanıcılarına sunduğu çift yönlü iletişim olanağı kampanyalar sırasında cinsel sömürü mağdurları ile STK'lerin doğrudan iletişime geçebilmesini sağlamaktadır. Bu aşamada kampanyalar, mağdurların yetkililer ile temasa geçme konusunda çekingenliği ve korkularını aşmalarında da yardımcı olabilmektedir.

4. Metodoloji

Çalışmada insan ticareti bağlamında belirlenen kampanya afişleri, nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Göstergebilim, insanlar tarafından göstergelere atfedilen anlamları ortaya koyan bir bilim dalıdır (Guiraud, 2016, s. 17). Gösterge ise bir somut veya soyut bir kavramın başka bir kavram yerine kullanılmasını ifade etmektedir.

Çalışma kapsamında kampanyalar, Fransız dilbilimci Roland Barthes'ın (1915-1980) göstergebilim kavramları ışığında analiz edilmiştir. 20. yüzyılın ilk yarısında göstergebilim, Charles Sanders Peirce ve Ferdinand de Saussure'ün çalışmaları ile bilim haline gelmiştir. Saussure'ün etkisinde kalan Barthes, Saussure'ün ortaya koyduğu gösteren ve gösterilen kavramlarını benimsemiştir. Ayrıca Barthes, düzanlam ve yananlam kavramlarını göstergebilime kazandırmıştır (Barthes, 2016, s. 84). Gösteren, gösterenin herkes tarafından kabul edilen evrensel anlamını, gösterilen ise gösterenin kültür içerisinde şekillenen öznel anlamını ifade etmektedir (Rifat, 2013, s. 107). Düzanlam, göstergelerin insanların zihinlerinde beliren ilk anlamı açıklamaktadır. Yananlam ise göstergelerin altında yatan ikinci ve öznel anlamları ortaya koymaktadır (Barthes, 2015, s. 17). Anlamlar kültürden kültüre farklılaşabilmekte (Çetin vd., 2018, s. 39) ve her iki kavramda anlamlar birbirinden farklı olmaktadır (Gülada vd., 2019, s. 1086). Diğer yandan yananlam ile kültürel olan doğallaşabilmektedir (Barthes, 2017, s. 18).

Barthes, yananlamların oluşmasında mitlerin önemli bir rol oynadığını savunmaktadır. Mit ise bir kültürün çevresinde yaşanan durumlara karşılık olarak ortaya koyduğu hikâyeleri ifade etmektedir (Fiske, 2017, s. 185). Mitler, kitle iletişim araçlarının etkisiyle toplum içerisinde inşa edilebilmektedir. Böylece mitler yoluyla belirli gerçekliklerin toplumda egemen olması sağlanabilmektedir. Çalışmada kampanya afişleri, gösteren, gösterilen, düzanlam, yananlam ve mit kavramları ışığında analiz edilmiştir.

5. İnsan Ticareti Bağlamında Cinsel Sömürüyü Konu Alan Kampanya Afişlerinin Göstergebilimsel Analizi

Çalışmanın bu bölümünde Heal Trafficking Sivil Toplum Kuruluşu, Çocukları Kurtarın Vakfı, Çocuk Haklarını Koruma Vakfı, Barnardo's Vakfı, Birleşmiş Milletler Kadınlar Kalkınma Fonu ve İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşu olmak üzere toplam 6 kuruluşun cinsel sömürüyü konu alan kampanya afişleri göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

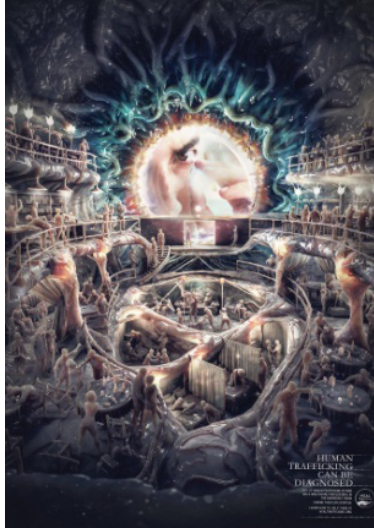
Çalışmadaki kampanyalar, dünyadaki reklam kampanyalarının bir araya getirildiği Ads of the World (ADS) adlı internet sitesinden alınmıştır.

Çalışmada ADS sitesinden yararlanılmasının temel nedeni, sitede alanında ön plana çıkan reklamlara yer verilmesidir. Bu açıdan çalışmanın evrenini en iyi şekilde yansıtacağı düşünülen ADS’de yer alan reklamlar, çalışmanın örnekleme olarak belirlenmiştir. ADS’de insan ticareti ve cinsel sömürü konulu reklamlar farklı başlıklar altında bulunduğundan, her iki başlığı taşıyan reklamların sitedeki sayısı net olarak ortaya çıkamamaktadır. Bu aşamada çalışmada sitedeki reklam kampanyaları üzerinden yapılan genel bir inceleme sonucunda amaçlı örnekleme metodu kullanılarak altı kampanya çalışmanın örnekleme olarak belirlenmiştir. Çalışmada seçilen reklam kampanyalarının insan ticareti ve cinsel sömürü konularını birlikte ele almasına önem verilmiş, her iki başlıktan birine yer vermeyen kampanyalar çalışmanın dışında tutulmuştur. Diğer yandan çalışmada reklamların günümüzdeki yansımalarını ortaya koyabilmek için 2000 yılından itibaren yayınlanan reklamlara yer verilmiştir.

5. 1. Heal Trafficking Sivil Toplum Kuruluşunun kampanya afişi

Heal Trafficking, insan ticaretini sona erdirmeye, insan ticareti mağdurlarını halk sağlığı açısından desteklemeye adanmış, 35 ülkede faaliyet gösteren bir sivil toplum kuruluşudur (Heal Trafficking, 2019). Kampanya, 2019 yılında Grey reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya afişlerinin hangi kitle iletişim araçları yoluyla kitlelere sunulduğuna dair bilgiye yer verilmemektedir. Kampanya düzenlemesi açısından incelendiğinde, kampanyada elinde ışık olan bir adamın bir gözü incelediği görülmektedir. Gözün içerisinde ise insan ticareti sonucunda cinsel sömürüye maruz kalan kadınların yaşadıklarının farklı açılardan sunulduğu ortaya çıkmaktadır. Kampanya afişinde «İnsan kaçakçılığı mağdurlarının % 66’sı istismar sırasında acil serviste sağlık hizmeti görmektedir. Healtrafficking.org adresinde onlara nasıl yardım edeceğinizi öğrenin.» yazılı kod bulunmaktadır. Kampanyada “İnsan kaçakçılığı teşhis edilebilir.” sloganı kullanılmaktadır.

Resim 1. Heal Trafficking Sivil Toplum Kuruluşunun Kampanya Afişi

(Kaynak: ADS, 2019a)

Yananlam açısından ele alındığında, afişte cinsel sömürünün insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinden bahsedildiği görülmektedir. Bu açıdan kampanya “Cinsel sömürü mağdurlarının büyük bir kısmı sağlık problemi yaşamaktadır.” üzerinden temellenmektedir. Kampanya kapsamında cinsel sömürüye maruz kalan kişilerin, sağlık sorunları yaşadıkları ve yaşadıkları sağlık sorunlarından dolayı da tedavi gördükleri aktarılmaktadır. Mağdurların tedavileri süresince insan ticareti nedeniyle başlarına gelen tüm sorunların ortaya çıktığına vurgu yapılmaktadır. Bu süreçte kampanyada, mağdurların yaşadıkları problemlerin ortaya konulması ile mağdurlara yardım edilmesinin mümkün olabileceği aktarılmaktadır. Diğer yandan afişte yer alan yazılı kodlar ve afişte bulunan slogan, cinsel sömürü mağdurlarının tedavisi sürecinde ortaya çıkan bulgular ile mağdurlara yardım edilebileceği mesajı verilmektedir. Kampanyada gözün içerisinde yer alan sahneler, cinsel sömürü mağdurlarının başlarına gelen tecavüz, tartaklanma, dayak, darp gibi olumsuz eylemleri ortaya koyan birer metonimi¹ olarak gösterilmektedir. Bu açıdan kampanyada cinsel sömürü mağdurları ile temas kurulduğunda, onların yaşadıkları problemlere vâkıf olunabilece-

¹ Metonimi, birbirleri ile belirli bir şekilde bağlantısı olan iki kavramdan birinin diğeri yerine kullanılmasını ifade etmektedir.

ği ve problemlerine çözüm bulunabileceği aktarılmaktadır. Bu süreçte yetkililerde ve kamuoyunda cinsel sömürü mağdurlarına yönelik duyarlılığın oluşturulmaya çalışıldığı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3. Heal Trafficking Sivil Toplum Kuruluşunun Kampanya Afişi

Gösteren	Göz, doktor, cinsel sömürü
Gösterilen	Mağduriyet, sağlık sorunu
Düzanlam	Gözün içerisinde cinsel sömürü mağdurlarının yaşadıklarının ortaya konulması
Yananlam	Tedavi gören cinsel sömürü mağdurlarının yaşadıkları problemlerin ortaya çıkarılabilmesi
Mit	Cinsel sömürü mağdurlarının büyük bir kısmı sağlık problemi yaşamaktadır

5. 2. Çocukları Kurtarın Vakfının kampanya afişi

Çocukları Kurtarın Vakfı (Save the Children), 1919 yılında çocukların yaşamlarını iyileştirmek için daha iyi eğitim, sağlık ve ekonomik fırsatlar ortaya koymak ve afetler, savaş ve diğer çatışmalar gibi durumlarda acil yardım sağlamak amacıyla kurulmuştur (STC, 2019). Kampanya, 2009 yılında M&C Saatchi reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya afişleri, hazırlanan sergi kapsamında kitlelere sunulmuştur. Düzanlam açısından incelendiğinde afişte eski bir yapının önünde oturmakta olan dört kızın olduğu görülmektedir. Afişte yer alan kızların üzerinde de yerel kıyafetler bulunmaktadır. Afişin sağında ayakta duran iki kişi daha yer almaktadır. Afişin hemen sol üstünde de “Bunu geçmişte bırakmalıyız.” şeklinde kampanya sloganı aktarılmaktadır. Afişte kızlardan birinin bir taburenin üzerinde oturduğu ve çevresinde camdan bir vitrinin olduğu görülmektedir. Cam vitrinin hemen altında da «Çocuk istismarı, Bangladeş, 2009» yazısı bulunmaktadır. Afişin altında da “Günümüzde çocukların hala askere alındığını, seks işçisi olarak çalıştırılmaya zorlandığını veya suyu temizleyemediklerini düşünmek korkutucu. Bunlar, Çocukları Kurtarın Vakfının ortadan kaldırmaya çalıştığı şeylerden bazılarıdır. 3-12 Temmuz tarihlerinde Collins ve Spencer Streets köşesinde bulunan Southern Cross Station’da eşsiz ‘Geçmiş Yapı’ sergimizi kaçırmayın.” yazılı kodları yer almaktadır.

*İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı
Kampanya Afişleri Üzerine İnceleme*

Resim 2. Çocukları Kurtarın Vakfının Kampanya Afişi

(Kaynak: ADS, 2019b)

Yananlam boyutunda değerlendirildiğinde, kampanyada cinsel sömürünün kimi zaman insanların köleliğine yol açabileceği mesajının verilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu açıdan kampanya “Cinsel sömürü esarete yol açmaktadır.” miti üzerine temellenmektedir. Afişte Asya ülkesi Bangladeş özelinde kız çocukların cinsel sömürüye maruz kalması konu edinilmektedir. Afişte yer alan cam vitrin ile kadınların cinsel sömürüsüne yol açan kadınların para karşılığında satılmasının tarihe karışması gereken bir olgu olması gerektiği vurgulanmaktadır. Nitekim kampanyada yer alan yazılı kodlar da görsel kodlar üzerinden verilen bu mesajı desteklemektedir. Müzelerde tarihi eserleri korumak amacıyla kullanılan vitrinin kız çocuğun çevresinde bulunması ve altında “Çocuk istismarı, Bangladeş, 2009” yazılı kodu ile çocuk istismarının da 2009 yılı itibariyle sonlanması gerektiği aktarılmaktadır. Böylece kampanyada, para karşılığında kız çocukların satılmasının ve bu nedenle cinsel sömürüye maruz kalmalarının günümüzde olmaması gereken bir durum olduğu belirtilerek, cinsel sömürüye yönelik farkındalık oluşturulması amaçlanmaktadır.

Tablo 4. Çocukları Kurtarın Vakfının Kampanya Afişi

Gösteren	Kız çocuklar, cam vitrin
Gösterilen	Cinsel sömürü, çocuk istismarı
Düzanlam	Kız çocukların cam vitrin içerisinde bulunması
Yananlam	Cinsel sömürünün ve çocuk istismarının tarihe karışması gerektiği
Mit	Cinsel sömürü esarete yol açmaktadır

5. 3. Çocuk Haklarını Koruma Vakfının kampanya afişi

Çocuk Haklarını Koruma Vakfı (CPCR), Taylandlı çocukların her türlü istismar, ihmal ve sömürüden korunmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur. Vakıf, yalnızca cinsel, fiziksel ve duygusal olarak istismara uğramış kişilere yardım etmekle kalmamakta, mağdur olan her çocuğun büyüme sürecine ve rehabilite edilmesine de yardım etmektedir. Vakıf ayrıca risk altındaki gençlere burslar, mesleki eğitim ve önleme programları sunmaktadır (CPCR, 2019). Kampanya 2014 yılında, Leo Burnett reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya afişlerinin hangi kitle iletişim araçları yoluyla kitlelere sunulduğuna dair bilgiye yer verilmemektedir. Düzanlam açısından incelendiğinde afişte bir adamın küçük bir kızın yakasından tuttuğu görülmektedir. Küçük kızın hemen arkasında ise yaşlı bir kadının olduğu aktarılmaktadır. Görsel kodlar içerisinde küçük kızın ve yaşlı kadının yüzlerinde üzüntü ve korku olduğu yansıtılmaktadır. Afişteki her üç kişinin de bir evin yatak odasında olduğu gösterilmektedir. Kampanya kapsamında “Acı bir ömür sürer.” sloganı kullanılmaktadır. Afişin altında “Başlamadan önce çocuk istismarının durdurulmasına yardımcı olun.” yazılı kodu bulunmaktadır.

Resim 3. Çocuk Haklarını Koruma Vakfının Kampanya Afişi

(Kaynak: ADS, 2019c)

Yananlam açısından incelendiğinde, kampanyada cinsel sömürünün çocukluktan itibaren başlayabildiği ve bireyin maruz kaldığı cinsel sömürünün etkilerinin bireyin ölümüne kadar sürebildiği mesajı verilmektedir. Bu açıdan kampanyada “Cinsel sömürünün etkileri kalıcıdır.” miti inşa edilmeye çalışılmaktadır. Afişteki adamın küçük kızı yakasından tutması, küçük yaşta çocukların maruz kaldığı cinsel sömürünün bir temsili olarak yansıtılmıştır. Afişte küçük kızın arkasında bulunan yaşlı kadın, küçük kızın yaşlılığının temsilidir. Normalde yaşlı kadın odada bulunmamakta, küçük kızın gelecekteki hali olarak sunulmaktadır. Görsel kodlar içerisinde küçük kızın yaşlanmış hâlinin arkasında sunulması ve hem küçük kızın hem de yaşlanmış hâlinin üzüntülü bir şekilde aktarılması ile cinsel sömürünün insanların hayatını ölümlerine dek olumsuz yönde etkileyebileceği mesajı verilmektedir. Bu açıdan kampanyada bireylerin maruz kaldığı cinsel sömürünün etkilerinin uzun süreli olduğuna vurgu yapılarak cinsel sömürünün bireyler üzerinde ne kadar büyük olumsuzluklara yol açabileceği konusunda farkındalık oluşturulmaya çalışılmaktadır. Diğer yandan afişte yer alan yazılı kodlarda da cinsel sömürünün uzun süreli etkisinin ortadan kaldırılabilmesi için cinsel sömürünün başlamadan engellenmesinin

üzerinde durulmaktadır. Bu süreçte kitlelerden bireylerin yaşadıkları cinsel sömürüye karşı destek olmaları istenmektedir.

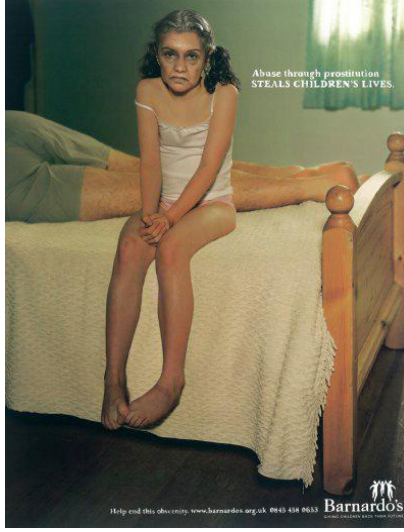
Tablo 5. Çocuk Haklarını Koruma Vakfının Kampanya Afişi

Gösteren	Küçük kız, yaşlı kadın
Gösterilen	Esaret, uzun süreli mağduriyet
Düzanlam	Küçük kızın arkasında yaşlı kadının olması ve bir adamın küçük kıza dokunması
Yananlam	İnsanların cinsel sömürüye maruz kalması, tüm yaşamlarının olumsuz yönde etkilenmesine yol açabilmektedir
Mit	Cinsel sömürünün etkileri kalıcıdır

5. 4. Barnardo's Vakfının kampanya afişi

Barnardo's, 1866'da Thomas John Barnardo tarafından savunmasız çocuklara bakmak için kurulan bir İngiliz yardım kuruluşudur. 2013 itibarıyla, 900 civarında yerel hizmet vererek her yıl yaklaşık 200 milyon sterlin harcamaktadır. Hayırsever harcamalar açısından İngiltere'nin en büyük çocuk yardım kuruluşudur (Barnardos, 2019). Kampanya 2005 yılında hazırlanmıştır. Kampanyanın hangi reklam ajansı veya kuruluş tarafından hazırlandığına yönelik bilgi verilmemiştir. Diğer yandan kampanya afişlerinin hangi kitle iletişim araçları yoluyla kitlelere sunulduğuna dair bilgiye de yer verilmemektedir. Düzanlam açısından incelendiğinde afişte yüzü yaşlandırılmış küçük bir kızın görseline yer verildiği görülmektedir. Görsel kodlar içerisinde küçük kız bir yatağın üzerinde durmakta ve yanında da yatmakta olan bir adam bulunmaktadır. Küçük kızın üzerinde yalnızca iç çamaşırlarının olduğu görülmekte ve yüzü solgun ve üzgün olarak yansıtılmaktadır. Afişte "Fuhuş yoluyla cinsel sömürü, çocukların hayatlarını çaldı." sloganı kullanılmaktadır. Afişin altında "Bu müstehcenliği sona erdirmeye yardım edin." yazılı kodu bulunmaktadır.

Resim 4. Barnardo's Vakfının Kampanya Afişi

(Kaynak: ADS, 2019d)

Yananlam boyutunda ele alındığında kampanyada bireylerin çocukluk dönemlerinden itibaren cinsel sömürüye maruz kalmaları ile bireylerin çocukluk dönemlerini yaşayamadıkları mesajı verilmeye çalışılmaktadır. Böylece afişte “Cinsel sömürü insanların erken yaşta yaşlanmalarına yol açmaktadır.” miti oluşturulmaktadır. Afişte bireylerin çocukluk dönemlerini yaşayamadıkları üzerinden cinsel sömürünün yol açtığı olumsuzlara vurgu yapılmak istenmektedir. Afişte yer alan kızın yüzünün yaşlandırılması ile bireylerin cinsel sömürüye maruz kaldığı ve çocukluk dönemlerini yaşayamadığı mesajı verilmektedir. Bu aşamada kampanyada hüznü duygusu ön plana çıkarılarak kız çocuk özelinde cinsel sömürüye karşı kitlelerin harekete geçmesinin sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir. Kampanya bu açıdan kitleleri etkilemek için hüznü çekiciliği tekniğinden² yararlanmaya çalışmaktadır. Nitekim afişteki kız çocuk, genç yaşta cinsel sömürüye maruz kalan tüm bireylerin metonimi olarak afişte yer almaktadır. Afişteki yazılı kodlar üzerinden de genç yaşta bireylerin cinsel sömürüsünün önlenmesi için insanların duyarlı davranarak, cinsel sömürüye karşı hareket etmesi gerektiği mesajı verilmeye çalışılmaktadır.

² Hüznü çekiciliği tekniği, bireylerin hüznü duygusuna hitap ederek, bireyleri belirli bir davranışı yapma veya yapmama konusunda ikna etmeye çalışmayı ifade etmektedir.

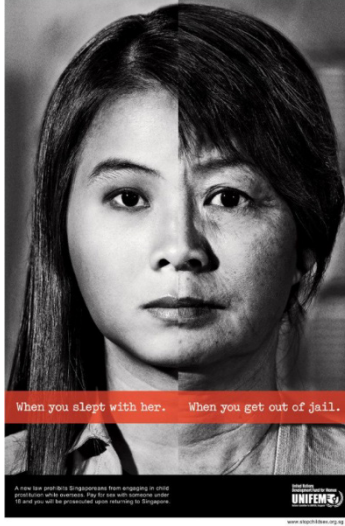
Tablo 6. Barnardo's Vakfının Kampanya Afişİ

Gösteren	Yüzü yaşlandırılmış kız çocuğu
Gösterilen	Cinsel sömürü, tutsaklık
Düzanlam	Yüzü yaşlandırılmış küçük kızın bir adam ile birlikte yatak bulunması
Yananlam	Cinsel sömürü, çocukların çocukluk dönemlerini yaşamalarına engel olmaktadır
Mit	Cinsel sömürü insanların erken yaşta yaşlanmalarına yol açmaktadır

5. 5. Birleşmiş Milletler Kadınlar Kalkınma Fonunun kampanya afişi

Birleşmiş Milletler Kadın Kalkınma Fonu, 1976'da aslen Uluslararası Kadın Yılı Birleşmiş Milletler Kadınlar için On Yıllık Gönüllü Fonu olarak kurulmuştur. Kadınların insan haklarını, siyasi katılımını ve ekonomik güvenliğini teşvik eden yenilikçi program ve stratejilere finansal ve teknik yardım sağlamaktadır (UNIFEM, 2019). Kampanya 2008 yılında, Bartle Bogle Hegarty reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya afişlerinin hangi kitle iletişim araçları yoluyla kitlelere sunulduğuna dair bilgiye yer verilmemektedir. Düzanlam boyutunda ele alındığında afişte bir kadının iki farklı fotoğrafına yer verildiği görülmektedir. Fotoğraflardan birinde kadının yüzünün yarısı genç, diğer yarısı ise yaşlı olarak sunulmaktadır. Afişte kadının yüzünün genç olduğu fotoğrafın altında "Onunla yattığın zaman", kadının yüzünün yaşlı olduğu fotoğrafın altında ise "Hapisten çıktığında" yazıları bulunmaktadır. Afişin altında da "Yeni bir yasa, Singapurluların yurt dışındayken çocuk fuhşuna katılmalarını yasaklamaktadır. 18 yaşın altındaki biriyle seks için ödeme yapın, Singapur'a döndüğünüzde kovuşturma yapılır." yazılı kodu yer almaktadır.

Resim 5. Birleşmiş Milletler Kadınlar Kalkınma Fonunun Kampanya Afişi

(Kaynak: ADS, 2019e)

Yananlam açısından incelendiğinde, afişte cinsel sömürünün önlenmesi için cinsel sömürüye yönelik uygulanan yasal yaptırımların ön plana çıkarılmaya çalışıldığı görülmektedir. Afişte “Genç yaştaki kişilerin cinsel sömürüsünün cezası ağır olmaktadır.” miti inşa edilmektedir. Kampanyada Singapur özelinde, Singapurluların genç yaştaki bir kişiyi cinsel sömürüye maruz bıraktığında alacağı cezaya vurgu yapılmaktadır. Kişinin alacağı cezanın uzun olduğu, kişinin mağdur ettiği kişinin temsilî fotoğrafları üzerinden aktarılmaya çalışılmaktadır. Kişinin genç bir kız ile ilişki yaşadığı zaman kız çocuğun fotoğrafına, kişinin aldığı cezadan sonra hapisten çıktığında ise kız çocuğun yaşlanmış fotoğrafına yer verilmektedir. Böylece bireyin cinsel sömürü nedeniyle alacağı cezadan dolayı ne kadar uzun hapiste kalacağı daha somut bir şekilde aktarılmaya çalışılmaktadır. Bu aşamada kampanyada korku çekiciliği tekniği³ kullanılarak kitlelerin cinsel sömürüden uzak durmasının amaçlandığı görülmektedir. Çalışma kapsamında incelenen diğer kampanyaların aksine cinsel sömürüye yönelik mesajın doğrudan cinsel sömürüye yol açan bireylere yönelik verildiği ortaya çıkmaktadır.

3 Korku çekiciliği, bireyin gelecekte başına gelebilecek olumsuzlukların korku ögesi kullanılarak önceden aktarılması yoluyla bireyin istenilen yönde ikna edilmesini amaçlayan bir iletişim tekniğidir.

Tablo 7. Birleşmiş Milletler Kadınlar Kalkınma Fonunun Kampanya Afışı

Gösteren	Kız çocuk, olgun kadın
Gösterilen	Ceza, tehlike, mağduriyet
Düzanlam	Genç kadın ve olgun kadının fotoğraflarının bir araya getirilmesi
Yananlam	Genç yaştaki kişilerden cinsel amaçlı faydalanılması, hukuksal açıdan uzun süreli cezaların alınmasına yol açmaktadır
Mit	Genç yaştaki kişilerin cinsel sömürsünün cezası ağır olmaktadır

5. 6. İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşunun kampanya afişi

İsrail Kadın Ağı (IWN) 1984'te Kudüs'te kurulan feminist, partizan olmayan bir sivil toplum örgütüdür. IWN'nin görevi, İsrail'de kadınların statüsünü bir dizi proje ve yöntemle teşvik ederek ilerletmektir (IWN, 2019). Kampanya, 2009 yılında McCann reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya afişlerinin hangi kitle iletişim araçları yoluyla kitlelere sunulduğuna dair bilgiye yer verilmemektedir. Düzanlam açısından incelendiğinde afişte bir kadın bacağına gösterildiği görülmektedir. Kadın bacağına çevresinin dikenli teller ile dolanmış olduğu aktarılmaktadır. Diğer yandan bacağına hemen üstünde bir kadın geceliğinin parçasının olduğu yansıtılmaktadır. Afişe ilk bakıldığında kadının bacağındaki dikenli telin fileli kadın çorabı olduğuna yönelik bir algı oluşabilmektedir. Afişte "İsrail'deki binlerce kadın fuhuş endüstrisinde, iradesine karşı tutuluyor. Bir suç ortağı olmayın." yazılı kodu bulunmaktadır.

Resim 6. İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşunun Kampanya Afışı

(Kaynak: ADS, 2019f)

Yananlam açısından incelendiğinde kampanyada cinsel sömürü mağdurlarının esarete uğradığı mesajının verilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu açıdan kampanyada «Cinsel sömürü mağdurları esaret altında yaşamaktadır.» miti inşa edilmeye çalışılmaktadır. Afişte yer alan kadın bacağı, cinsel sömürüye maruz kalan bir kadının bacağı olarak aktarılmaktadır. Afişte ilk bakışta kadının bacağındaki sarı duran dikenli telin kadınların giydiği fileli çorap olduğu algısı oluşmaktadır. Buna karşın afişte dikkatli bakıldığında görsellerin dikenli tel olduğu algılanmaktadır. Bacağın dikenli teller ile sarılması, cinsel sömürüye maruz kalan bireylerin esaret altında olduğu mesajını vermektedir. Nitekim dikenli tel esaret metaforu olarak afişte yer almaktadır. Afişte bulunan yazılı kodlar üzerinden de İsrail özelinde cinsel sömürüye maruz kalan kadınların kendi iradeleri dışında çalıştıkları mesajı verilmekte, böylece kadınların esaret altında olduğu algısı oluşturulmaktadır. Bu algıdan hareketle kampanyada insanların kadınların cinsel sömürüsüne izin vermemesine ve cinsel sömürünün bir parçası olmamasına çalışılmaktadır.

Tablo 8. İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşunun Kampanya Afişi

Gösteren	Dikenli tel, bacak
Gösterilen	Esaret, mağduriyet, cinsel sömürü
Düzanlam	Dikenli teller sarılmış bacak
Yananlam	Cinsel yönden sömürülen kişiler kimi zaman rızaları dışında çalıştırılabilmektedir
Mit	Cinsel sömürü mağdurları esaret altında yaşamaktadır

Sonuç

Çalışmada incelenen cinsel sömürü karşıtı kampanyalarda konu ve içerik bakımından genel olarak benzer mesajların verildiği ortaya çıkmıştır. İncelenen kampanyalarda cinsel sömürünün bireyler üzerinde yol açtığı olumsuzluklar vurgulanmakta ve bu yolla kamuoyunda cinsel sömürüye karşı güçlü bir farkındalığın oluşturulması amaçlanmaktadır. Oluşturulan farkındalık ile birlikte de kitlelerin cinsel sömürüye karşı harekete geçmesi hedeflenmiştir. Kampanyalarda genel olarak çocuk yaştaki bireylerin cinsel sömürüsü üzerine dikkat çekilmeye çalışıldığı görülmüştür. Bu aşamada kampanyalarda çocukların yaşadığı psikolojik ve sosyal travmalar ön plana çıkarılmıştır.

Kampanyalarda genel olarak cinsel sömürüye uğrayan kişilerin temsillerinin ön plana çıkarıldığı görülmüştür. Yalnızca İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşunun kampanyasında cinsel sömürünün sunumunda bacak ve dikenli tel metonimilerinden yararlanılarak kampanya mesajı oluşturulmuştur. Kampanyalarda ön plana çıkarılan temsili cinsel sömürü mağdurlarının da genel olarak mağduriyeti üzerinden mesajların verilmeye ve afişte yer alan görsel kodlar üzerinden de mağduriyetlerin vurgulanmaya çalışıldığı görülmüştür. Bu açıdan kampanyalarda genel olarak hüznün duygusu temelli mesajlar oluşturulmuştur. Böylece kampanyaların ikna stratejisinde hüznün duygusu yoluyla kitlelerin istenilen yönde ikna edilmesi amaçlanmıştır. Diğer yandan Birleşmiş Milletler Kadınlar Kalkınma Fonunun kampanyasında cinsel sömürünün önüne geçilebilmek için cinsel sömürüye yol açan kişilerin alacakları cezalar ön plana çıkarılarak kampanyada korku odaklı ikna stratejisinin uygulandığı görülmüştür.

*İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı
Kampanya Afişleri Üzerine İnceleme*

Kampanyalarda kullanılan afişler üzerinden “Cinsel sömürü mağdurlarının büyük bir kısmı sağlık problemi yaşamaktadır.”, “Cinsel sömürü esarete yol açmaktadır.”, “Cinsel sömürünün etkileri kalıcıdır.”, “Cinsel sömürü insanların erken yaşta yaşlanmalarına yol açmaktadır.”, “Genç yaştaki kişilerin cinsel sömürüsünün cezası ağır olmaktadır.” ve “Cinsel sömürü mağdurları esaret altında yaşamaktadır.” şeklindeki mitlerin ön plana çıkarıldığı görülmektedir. Ön plana çıkarılan mitler üzerinden kamuoyunda cinsel sömürünün yol açtığı olumsuzluklara vurgu yapılması amaçlanmıştır. Özellikle cinsel sömürünün bireyler üzerinden yol açtığı uzun vadeli olumsuz etkilerin aktarılmasına çalışılmıştır. Bu aşamada kampanyalarda mesajlar cam vitrinin kullanılması, cinsel sömürü mağdurlarının yaşlandırılması, gözün içinin incelenmesi, bacağı dikenli teller ile çevrilmesi gibi görsel öğeler ile zenginleştirilerek verilen mesajların etkisinin arttırılması amaçlanmıştır. Böylece kampanyalarda cinsel sömürü mağdurlarının ne kadar büyük sıkıntılar çektiğine yönelik kamuoyunda duyarlılık oluşturulması hedeflenmiştir.

Çalışma kapsamında ulusal ve uluslararası örgütler tarafından hazırlanan kampanyalarda insan ticareti bağlamında cinsel sömürünün nasıl ve ne şekilde yansıtıldığına ortaya konulmasına çalışılmıştır. Bu açıdan çalışma, cinsel sömürünün önlenmesinde ulusal ve uluslararası örgütler tarafından hazırlanan kampanyaların rolünü ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır. Buna karşın çalışmada elde edilen bulgular, cinsel sömürü karşıtı kampanyaların kitleler üzerinde ne gibi bir etki oluşturduğunu ortaya koyamamaktadır. Bu açıdan gelecek çalışmaların cinsel sömürüye karşı hazırlanan kampanyaların kitleler üzerindeki etkisini ölçen saha araştırmalarına yönelmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

ADS (2019a). Heal Trafficking Sivil Toplum Kuruluşunun Kampanya Afişi, https://www.adsoftheworld.com/media/print/heal_trafficking_human_trafficking, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

ADS (2019b). Çocukları Kurtarın Vakfının Kampanya Afişi, https://www.adsoftheworld.com/media/print/save_the_children_child_prostitute, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

ADS (2019c). Çocuk Haklarını Koruma Vakfının Kampanya Afişi, https://www.adsoftheworld.com/media/print/cpcr_girl, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

ADS (2019d). Barnardos Hayır Kurumu'nun Kampanya Afişi, https://www.adsoftheworld.com/media/print/barnardos_child_prostitution, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

ADS (2019e). Birleşmiş Milletler Kadınlar Kalkınma Fonunun Kampanya Afişi, https://www.adsoftheworld.com/media/print/girl_3_0, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

ADS (2019f). İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşunun Kampanya Afişi, https://www.adsoftheworld.com/media/print/the_israel_womens_network_prostitution, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

Akgün, E. (2016). Modern Kölelik İnsan Ticareti ve Rakamlarla Türkiye Gerçeği. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(1), 157-182.

Aktepe, E. (2009). Çocukluk Çağı Cinsel İstismarı. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 1(2), 95-119.

Alvarez, M. B., & Alessi, E. J. (2012). Human Trafficking is more than Sex Trafficking and Prostitution: Implications for Social Work. *Affilia*, 27(2), 142-152.

Askola, H. (2007). *Legal Responses to Trafficking in Women for Sexual Exploitation in the European Union*. The United Kingdom: Bloomsbury Publishing.

*İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı
Kampanya Afışleri Üzerine İnceleme*

Ayral, F. (1998). Çocukların Cinsel İstismarı Suçu ve Bu Suçla Mücadele, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Barnardos (2019). “Barnardos Vakfı’nın Kampanyası”, <https://www.barnardos.org.uk/>, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

Barthes, R. (2015). *Bir Deneme Bir Ders: Eiffel Kulesi ve Açılış Dersi*. (Çev., Mehmet Rifat, Sema Rifat). 2. Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Barthes, R. (2016). *Göstergebilimsel Serüven*. Çev., Mehmet Rifat, Sema Rifat, 8. Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Barthes, R. (2017). *Görüntünün Retoriği, Sanat ve Müzik*. Çev., Ayşenaz Koş. Ömer Albayrak. 2. Baskı. İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.

Bernstein, E. (2010). Militarized Humanitarianism Meets Carceral Feminism: The Politics of Sex, Rights, and Freedom in Contemporary Antitraf-ficking Campaigns. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 36(1), 45-71.

Bertone, A. M. (1999). Sexual Trafficking in Women: International Political Economy and the Politics of Sex. *Gender Issues*, 18(1), 4-22.

Chase, E., & Statham, J. (2005). Commercial and Sexual Exploitation of Children and Young People in the UK—A review. *Child Abuse Review: Journal of the British Association for the Study and Prevention of Child Abuse and Neglect*, 14(1), 4-25.

Coonan, T., & Thompson, R. (2005). Ancient Evil, Modern Face: The Fight against Human Trafficking. *Georgetown Journal of International Affairs*, 43-51.

CPCR (2019). “CPCR’nin Kampanyası”, <http://www.cpcrthailand.org/>, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

Çetin, M., Çakı, C., Gazi, M. A. (2018). The Examination of The Anti-USA Propaganda Posters in The Iran Revolution According to Claude Lévi-Strauss’ Binary Opposition. *International Journal of Social Science*, 1(3) , 31-51 .

- Dinler, V. (2010). Cinsel Sömürü Amaçlı İnsan Ticareti Suçunun Yöntemi ve Mağdurları (Isparta Örneği), in Ozeren, S., Sozer, M. A., Demir, O. O. (Eds.), *Yerelden Küresele Sınıraşan Suçlar* (pp. 189-215). Ankara, Turkey: Polis Akademisi Yayınları.
- Dixon Jr, H. B. (2013). Human Trafficking and the Internet (and Other Technologies, too). *Judges J.*, 52, 36-39.
- Ennew, J. (1986). *The Sexual Exploitation of Children*. The United States: St Martin's Press.
- Erdal, H. (2008). Organize Bir Suç Türü Olarak İnsan Ticareti ve Türkiye Örneği. *Polis Bilimleri Dergisi*, 10(2), 79-91.
- Fiske, J. (2017). İletişim Çalışmalarına Giriş. Çev., Süleyman İrvan. 5. Baskım, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Friesendorf, C. (2007). Pathologies of Security Governance: Efforts Against Human Trafficking in Europe. *Security Dialogue*, 38(3), 379-402.
- Göker, Z., Aktepe, E., Hesapçioğlu, S. T., & Kandil, S. (2010). Cinsel İstismar Mağduru Olan Çocukların Başvuru Şekilleri, Klinik ve Sosyodemografik Özellikleri. *SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 17(4), 15-21.
- Guiraud, P. (2016). Göstergibilim. Çev., Mehmet Yalçın. 3. Baskı. Ankara: İmge Kitabevi.
- Gülada, M. O., & Gazi, M. A., Çakı, C. (2019). Nazi Propagandasının Ulusal Seferberlikte İdealize Ettiği Alman Genç Kızları: "Das Deutsche Mädel" Dergisi Üzerine İnceleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, 6(2), 1079-1100.
- Heal Trafficking (2019). "Heal Trafficking'in Kampanyası", [https:// healtrafficking.org/welcome/](https://healtrafficking.org/welcome/), Erişim Tarihi: 25.08.2019.
- Hughes, D. M. (2000). The Internet and Sex Industries: Partners in Global Sexual Exploitation. *IEEE Technology and Society Magazine*, 19(1), 35-42.
- Hughes, D. M. (2002a). The Use of New Communications and Information Technologies for Sexual Exploitation of Women and Children. *Hastings Women's LJ*, 13, 127.

- Hughes, D. M. (2002b). *Trafficking for Sexual Exploitation: Case of the Russian Federation (No. 7)*. Switzerland: United Nations Publications.
- IWN (2019). “İsrail Kadın Ağı Sivil Toplum Kuruluşu», <http://iwn.org.il/>, Erişim Tarihi: 25.08.2019.
- Jeffreys, S. (1999). Globalizing Sexual Exploitation: Sex Tourism and the Traffic in Women. *Leisure Studies*, 18(3), 179-196.
- Joffres, C., Mills, E., Joffres, M., Khanna, T., Walia, H., & Grund, D. (2008). Sexual Slavery without Borders: Trafficking for Commercial Sexual Exploitation in India. *International Journal for Equity in Health*, 7(1), 22, 1-11.
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
- Kempadoo, K. (2015). The Modern-Day White (wo) Man’s Burden: Trends in Anti-Trafficking and Anti-Slavery Campaigns. *Journal of Human Trafficking*, 1(1), 8-20.
- Kır, E. (2013). Çocuklara Yönelik Cinsel Taciz ve İstismara Karşı Önleyici Eğitim Çalışmaları. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 71(1), 785-800.
- Lehti, M., & Aromaa, K. (2006). Trafficking for Sexual Exploitation. *Crime and Justice*, 34(1), 133-227.
- Liu, P. J., Conrad, K. J., Beach, S. R., Iris, M., & Schiamberg, L. B. (2017). The Importance of Investigating Abuser Characteristics in Elder Emotional/Psychological Abuse: Results from Adult Protective Services Data. *The Journals of Gerontology: Series B*, 74(5), 897-907.
- Lloyd, S. A. (1991). The Darkside of Courtship: Violence and Sexual Exploitation. *Family Relations*, 14-20.
- Long, L. D. (2004). Anthropological Perspectives on the Trafficking of Women for Sexual Exploitation. *International Migration*, 42(1), 5-31.

McDonald, W. F. (2014). Explaining the Under-Performance of the Anti-Human-Trafficking Campaign: Experience from the United States and Europe. *Crime, Law and Social Change*, 61(2), 125-138.

Mameli, P. A. (2002). Stopping the Illegal Trafficking of Human Beings. *Crime, Law and Social Change*, 38(1), 67-80.

Mikhail, S. L. B. (2002). Child Marriage and Child Prostitution: Two Forms of Sexual Exploitation. *Gender & Development*, 10(1), 43-49.

Miller, E., Decker, M. R., Silverman, J. G., & Raj, A. (2007). Migration, Sexual Exploitation, and Women's Health: a Case Report from a Community Health Center. *Violence Against Women*, 13(5), 486-497.

Nieuwenhuys, C., & Pécoud, A. (2007). Human Trafficking, Information Campaigns, and Strategies of Migration Control. *American Behavioral Scientist*, 50(12), 1674-1695.

NTV (2019). "Dünyadaki İnsan Ticareti Mağduru Sayısı", [https:// www. ntv. com. tr /dunya /dunyada -40 -3- milyon- insan- ticareti- magduru- var- yuzde- 25i- cocuk, FYr7J-uf3kuROxVcBxQZUA](https://www.ntv.com.tr/dunya/dunyada-40-3-milyon-insan-ticareti-magduru-var-yuzde-25i-cocuk,FYr7J-uf3kuROxVcBxQZUA), Erişim Tarihi: 19.12.2019.

O'Brien, E. (2016). Human Trafficking Heroes and Villains: Representing the Problem in Anti-Trafficking Awareness Campaigns. *Social & Legal Studies*, 25(2), 205-224.

Öztop, D. B., & Özcan, Ö. Ö. (2010). Cinsel İstismar Vakalarının Sosyodemografik ve Klinik Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *In Yeni Symposium*, 48, (4), 270-277.

Öztürk, F., & Ardor, H. N. (2007). Suç Sanayininin Bir Alanı İnsan Ticareti: Türkiye Açısından Bir Değerlendirme. *Ekonomik Yaklaşım*, 18(62), 79-102.

PBC (2019). "Çocuk İstismarı İstatistik", [https:// www. pbc2019 .org/ protection -of- minors /child -abuse- on- the- global- level](https://www.pbc2019.org/protection-of-minors/child-abuse-on-the-global-level), Erişim Tarihi: 31.08.2019.

Rifat, M. (2013). *Açıklamalı Göstergibilim Sözlüğü: Kavramlar, Yöntemler, Kuramcılar, Okullar*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

*İnsan Ticaretinin Cinsel Sömürü Boyutu: Cinsel Sömürü Karşıtı
Kampanya Afışleri Üzerine İnceleme*

Rocha-Jimenez, T., Brouwer, K. C., Salazar, M., Boyce, S. C., Servin, A. E., Goldenberg, S. M., Staines-Orozco, H., Vera Monroy, R. B. & Silverman, J. G. (2018). "He Invited Me and didn't Ask Anything in Return" Migration and Mobility as Vulnerabilities for Sexual Exploitation among Female Adolescents in Mexico. *International Migration*, 56(2), 5-17.

Russell, D. E. (1984). *Sexual Exploitation: Rape, Child Sexual Abuse, and Workplace Harassment* (pp. 29-66). Beverly Hills, CA: Sage Publications.

Sabella, D. (2011). The Role of the Nurse in Combating Human Trafficking. *AJN The American Journal of Nursing*, 111(2), 28-37.

Shouvlın, D. P. (1981). Preventing the Sexual Exploitation of Children: A Model Act. *Wake Forest L. Rev.*, 17, 535-560.

Simon, R. I. (1989). Sexual Exploitation of Patients: How it Begins Before it Happens. *Psychiatric Annals*, 19(2), 104-112.

Siriwardhana, C., Wickramage, K., Jayaweera, K., Adikari, A., Weerawarna, S., Van Bortel, T., Siribaddana, S. & Sumathipala, A. (2015). Impact of Economic Labour Migration: A Qualitative Exploration of Left-Behind Family Member Perspectives in Sri Lanka. *Journal of Immigrant and Minority Health*, 17(3), 885-894.

STC (2019). Çocukları Kurtarın Vakfının Kampanyası, <https://www.savethechildren.net/>, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

UNODC (2018). *Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi 2018 İnsan Ticareti Raporu*, https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2018/GLOTiP_2018_BOOK_web_small.pdf, Erişim Tarihi: 19.12.2019.

UNIFEM (2019). <https://www.preventionweb.net/organizations/4561>, Erişim Tarihi: 25.08.2019.

Yücel, P. H., & Ögel, K. (2008). Çocuklara Yönelik Cinsel Sömürü ve Biçimleri. *Türkiye Klinikleri Pediatric Sciences-Special Topics*, 4(6), 6-11.